КОНТРОЛЬНЫЙ ЭКЗЕМПЛЯР

ШИНАРДИ, 2

Масса а механикара пролетареш, шаштIихете!

СЕРДАЛО

(«Свет»)

Мах 2 шин.

Советским Союза Коммунистически партеХохч-ГIалгIай обкома, Хохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Советан Министрийн Советски органа.
Органа Чечено-Ингушского обкома Коммунистической партии Советского Союза, Верховного Совета и Совета Министров Чечено-Ингушской АССР.

АРАДУЬЛ 1923 ШЕРА ДИКЪ

АЗЕРБАЙДЖАНСКИ ССР. Газан литературе Бакинский завода монтажно тIера Ильичан кларача образецех йолча цуьхенан гIаттай эггара хьакхара гаргIа. Цар тIера нуц тоцдеш, дуттурехьа бIе1ьхана шолхерийчохь хIара газа Iохьзан оттавеш, хIинца бакъдерг Iохьа шолг оттавеш.

СУРТА ТIА: монтажор тIера нерда газовн пачтанн. Н. Игнатьева сурт.

ТАСС фотохроника.

БIАЬСТАН КИЙЧО Ю

Пятилетка тIехьарча шера бIаьсташа дIа хIоттаделаш ю «Победа» ц1ена Сунженски колхоза механизаторашна кхин ло1ларехь. Цар хенал цхьа бутт1а ах бутт1а хьалха кхочушйелл йолгIай пурчаш нерайелла ремонт ира йIаьлгIча кварталан план. Цанна дIаэттадаь арен итт кема. Ремонт ю йолхой тайп-тайпара маркех йоьа итт трактор, уллал ремонт ен а я.

Маьсаша а дина тракторш а ю бохьаза бохьан чаьх ма дIаьлинг го а юртбоьзама техникана ремонт ен. Из бохьан доцца уьнаа хIинцлерча йиъза кхочушйелл гIуйранан замолаьх ceaлкхача, культиваторашта, луцIелкинкаш та, мотокултта, бобови - маггашта, йолг тIекъена машинашта, стогг метателкинех, ширта кхъча техникана ремонт ира шина.

Юрнга сецаста йоьа техника отара кIел йIаьстаьх лаьт, хIинца пож хезийча юртбоьзама механизаторашна а бетон а тIехьа лаьрхIама а Хохч-ГIалгIай Автономни Советски Социалистически Республика Лакхехьарча Совета Президиума Сайлен грамота лойла

Боровик Анатолий Яковлевича — КПСС Хохч-ГIалгIай обкома кепIойзан сектора завезующена.

Хохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиума председателан заместитель М. МАМАЕВ.

Хохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиума секретарь Г. СКЛОКИН.

гор. Грозный, 1969 шера 28 ноябрь.

СУХАЛБЕ, ГIИШЛОШЪЕРАШ

ТIома бутт ха мархIонехь пачхьалкхе дIахьаьжа ду хенахь. Из чIоагIа доархIамех бохьокхаме ха я Хохч - ГIалгIай республикера гIишлошъеришта. ХIара балха сельхоз, транспортах, гIишлоп техникех бина пайда оцара шолг хьинар хIо да дош кхъахьет дуккхаза гIишлошъераша. Цар шолг сайлен декхар йолуьст пачхьалхенан шина тIаьнйна социалистически деклараци толамца кхочушдар, пусковой объекташ хаьнназа дьалъяь яхар.

Чурча резервааст бина пайда я вина, тIеэлина кхъьаг пятилетка дьалагIа шера «Грозьнефтепромремонтстрой» треста гIишлошъераша. Подрядни гIишлоп - монтажни балхаш чакхдиъказа шера шина хIоттамехь тIехьхочачыьнна йо. Треста хIара участкех, управленеш кхъьяьсти Iаьнан лаьрда тIа вIашIIехьбаьнкхаз. Цхьа семнаста болх бу гIишлошъераша. Пусковой объекташ хьалъечара гIуларх мишта латт хьожин пахьалдан тIемьожам доаттабу кулгалхошна, партийни организаци. Маселлаза бригадашна, участкашна якордно - премиальни системах дIахи тоэгIалан гIулаьх вIашIIехьбаьлькхаз. Цо чIоагIа мехьастат ду кхъьяьсти оьсалг лаьхьа, кхочушдена балхийна дIайоьа ха хIезигагIа хилийта, кхочушлецна гIишлоп балхий дIакхел лаьхье.

Иштта кхетамца шолг кхъьяьгам вIашIIехьбаьнкхаз «Юмонтажавтоматика» треста Грозьнен-ски монтажни управленеш. В. И. Ленина орден лелаеш № 7 болча треста Грозьнески гIишлоп - монтажни управленин, кхечу коллективаша. Цар а хIинцьеха тIехьхочачыьнна гIишлоп - монтажни балхаш дерг шера эцдаш.

Цхьабакъа, республикерча дукхъяьна гIишлоп организацеша кхетаяь вIашIIехьбаьнкхаздан кхъьяьгам гIишлошъераша бина пайда шина шолг терошех. Из бохьан доцца республикерча гIишлошъераша гIишлоп - монтажни балхий итт бетта нана 92 процент шера кхочушъяьлий. Кхочаш да дош дика гIишлоп балхаш 8 миллион сом малъа дI.

ГIишлоп хьалъара болх кхъьстта эсала лаьт «Грозгпромстрой» треста СМУ-3, «Грозжилстрой» треста СМУ-12, «Грозхимфертстрой» СМУ-7 гIишлоп организацеша. Поьрлаш гIишлоп - монтажни балхаш кхочушъяьлаш итт бетта нана 92 процент шера кхочушъяьлий. Кхочаш да дош дика гIишлоп балхаш 8 миллион сом малъа дI.

ГIишлоп хьалъара болх кхъьстта эсала лаьт «Грозгпромстрой» треста СМУ-3, «Грозжилстрой» треста СМУ-12, «Грозхимфертстрой» СМУ-7 гIишлоп организацеша. Поьрлаш гIишлоп - монтажни балхаш кхочушъяьлаш итт бетта нана 92 процент шера кхочушъяьлий. Кхочаш да дош дика гIишлоп балхаш 8 миллион сом малъа дI.

Поьрлаш гIишлоп ший хьиназа хьалъяь кампIаи бригадаш. Цар керттера бIаььн да гIишлошъераша бизаша. Цо пиъша болх ца байтар. Шин сменаяь болх бергбаьан гIулаьх вIашIIехьбаьнкхаздан. Болхлой кIезиг хьалъяь средстваш дукхаза гIишлошка дIа-ъа биьжъа лоаттаю. ДикагIа пайда бергбаьгIа хькале болх байтаз машинаша, механизмаша.

ХIинца я тIехьа гIишлоп хьалъара чIоагIа яьтур болаш ха лаьтт. Из хIета я дош уьх юкъйсена жоьпаш хенах жимота дIахьа пайда эцнIера, пачхьалкхен планан тIаьнйна социалистически деклараци толамца кхочушдайгара хIара гIишлоп организацеша кулгалхоша загарга йа ези мукъан мехьастаран ресурсаш. Пятилетка дьалагIа шу дикача хьалъера толамца секхдакхар кхочушдадеш дерзоваш ший декхар дарлха дIаэа тIера бригада, участок-коллектив.

Кулгалхоша лерттера хьалъеран вIашIIехьбаьнкхаза бIаььнан гIишлоп хьалъара болх дика дIадолаш йIаьста я гIишлоп организацеш. Гишлоп организацеша тIехьхочачыьнна дIахо да мегарделаш гIулаьх дац. Цхьацца кIезиган лоаттабе бена хIара гIишлоп организацеша ший лаьн кхочушъяьна пийлуча кхочушбоьлуьраш. Хьалха бохьам дегIабоьлабара, балача пахьбаьтан хьалаи тоэгара чIоагIа лаьрхIама да хьиназа пусковой объекташ хьалъяь яхар. Уж схьяьга хьалъера мел зиъа хьалаи Iаъанде дела.

ГIишлоп хьалъечара болх ритмично дIабихийтара яьйна бухьаш хилийта беза заказчикашта, генеральни подрядчикашта, субподрядчикашта, проектировщикашта иочъе. Брак яраг юта да деанн балхан хилийта Аннг ш1.

Ух шера йистелаа еш объектеш дIаннаъь бистехьара тIехьа а да тетташ оаршеIлаза деза гIишлошъерий дерзара яьлш, керда ремонташ. Кулгалхо дела хдлча балхашта автоматизацеш механизацеш е еза.

Пусковой объекташ хьалъеча гIишлоп организацей кулгалхоша хьалхашца латта лаьрхIамех бехьтокхаме декхар да даьлех кхочушдина дисе балхаш хьоастеларе, тIаьнйна паччахьалкхен деяхо тIера дIадаьккхара нальд ресурсаш оаршеIлъеъар, гIишлоп хьалъо участкаи шпага материалашца, машинашца, механизмашца Iалашбар.

Шолхашта кхоъеш доаттабе бена кхъьяьгамех производственни дисциплина тахлеарашца, материальни поощренеш, брак ерашца, гIишлоп хьалъера технологи тоэлеарашца. Кхъьяьгам Iьлман лаьрда тIа вIашIIехьбаьнкхара тIеэраде ед гIишлошъерий творчески уйлеш. ХIара участка, бригада балха юкъеъахьа ею хозрасчет.

Кхъьяьгама сихьара лаьхьара керттерачех ю1 20 гIишлоп хьалъера ахкорднин аккордно-премиальни системаш юкъеъахьар. Цу системех алина тергдолаш кIайтье ею ерраге гIишлоп организацеш. Керда ю системаца бина а бош хьалха латтача гIишлошъерий опыт шера производственно юкъеъахьа ею.

Профсоюзни организацей декхар да пусковой объекташ хьалъера хIара сменаяь норнш тIехьхочачыьнайтара шера социалистически яьх йоаранне, хIара гIишлоп участке дикагIойла технологин опыт юкъеъахьа.

Поьрлаш гIишлоп ший хьиназа хьалъяь кампIаи бригадаш. Цар керттера бIаььн да гIишлошъераша бизаша. Цо пиъша болх ца байтар. Шин сменаяь болх бергбаьан гIулаьх вIашIIехьбаьнкхаздан. Болхлой кIезиг хьалъяь средстваш дукхаза гIишлошка дIа-ъа биьжъа лоаттаю. ДикагIа пайда бергбаьгIа хькале болх байтаз машинаша, механизмаша.

ХIинца я тIехьа гIишлоп хьалъара чIоагIа яьтур болаш ха лаьтт. Из хIета я дош уьх юкъйсена жоьпаш хенах жимота дIахьа пайда эцнIера, пачхьалкхен планан тIаьнйна социалистически деклараци толамца кхочушдайгара хIара гIишлоп организацеша кулгалхоша загарга йа ези мукъан мехьастаран ресурсаш. Пятилетка дьалагIа шу дикача хьалъера толамца секхдакхар кхочушдадеш дерзоваш

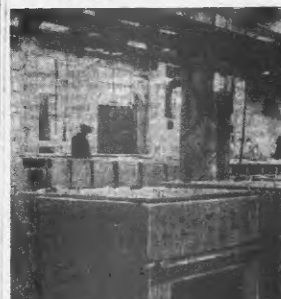

Республика дешара заведенеи преподавателий, студентий, дешардой коллективанта Хохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиума Сайлен грамота йларах дола

ХОХЧ - ГIАЛГIАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМА УКЪАЗ

1969 шера республика колхозашкеи совхозашкеи юртбоьзама культурай хьувьзам чуэнера хьинаре дикъа лаларан Хохч-ГIалгIай Автономни Советски Социалистически Республика Лакхехьарча Советан Президиума Сайлен грамота лойла дешара-заведенеи преподавателий, студентий ший декхарой коллективанта:

Кхъьяьгама Шечен Байрекъо орден лелаеча Грозненски медицинан института:

Хохч-ГIалгIай Пачхьалкхен педагогически института:

Грозненски механизаторан техникума:

Грозненски медицински училище:

Грозненски педагогически училища.

Хохч - ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиума председателан заместитель М. МАМАЕВ.

Хохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиума секретарь Г. СКЛОКИН.

гор. Грозный, 1969 шера 28 ноябрь.

КОЛХОЗА СОВЕТАШ ЯХКАРАХ БОЛА КОЛХОЗХОЙ КХОАЛАГIЧА ЕРРИГСОЮЗНИ СЪЕЗДА СОЦАМ

Колхозни демократ дIахо дергIа кхувдар, доархIамгIа дола колхозий вахарен гIулаьхийн дешаш юкъа дувцар-производство вIашIIехьхьяьхара опыт вIашIIехьар, общественни боахам айбара резервааех биъзагIа пайда эцара рекомендацеш кийчъяр духьа колхозхой

КхоалагIча Ерригсоюзни съездо согIцам бу:

1. Районашка, областашка, краяшка, Республикашка, центре хоржаш йола колхозий советаш яхка.

Колхозий советаш хорж: районашка — колхозий викалий со

брашена; областашка, краяшка, автономни союзни республикашка, хIалъя шатта центре а — колхозашкарча йоагI - йоагIгIача советий викалий собранешка.

Колхозий союзни совет укх съезде харжа.

КОЛХОЗНИ СОЮЗНИ СОВЕТА СОСТАВ

1. АДОМАВИЧЮС Винцас Конво — Литовски ССР Каисуски района Черниховске цIерагIа Ленина орден лелаеча колхоза председатель, Социалистически Къьяьгама Турпал.

2. АЛЕКСЕЕВСКИЙ Евгений Евгеньевич — СССР мелиорацин хин боаханан министр.

3. АНИСИМОВА Ирина Фоминична — Молдавски ССР Оргеевски района «Ваца поуэ» ятаа колхоза председатель.

4. АТАБЕКОВА Односкин — Киргизски ССР Ошски области Фрунзе цIерагIа колхоза бригадир, Социалистически Къьяьгама Турпал.

5. АТАЕВ Реджепхун — Туркменски ССР Ильяличски района Калинина цIерагIа колхоза председатель, Социалистически Къьяьгама Турпал, Пачхьалкхен преме лауреат.

6. АТАМУРАДОВ Хурсанд — Узбекски ССР Сурхандарьински области Денауски района «Ваца поуэ» ятаа колхоза керттера агроном.

7. АФОНКИНА Зоя Алексеевна — Чувашски АССР Ядрински района Темирязева цIерагIа колхоза зоотехник.

8. БОКЧУБАЕВ Тентш — Киргизски ССР Джумгальски района Ленина цIерагIа колхоза председатель.

9. БУЗИЦКИЙ Александр Григорьевич — Украински ССР Киевски области Мироновски район «Ленин орден лелаеча Жданова цIерагIа колхоза председатель, Социалистически Къьяьгама Турпал.

10. БУЛДАКОВ Еремей Михайлович — Украински ССР Днепропетровски области Царичански района Суворова цIерагIа колхоза ревизионни комиссе председатель.

11. ВАСЯГИН Иван Семенович — Псковски области Великолукски район «Россия» ятаа колхоза председатель, Социалистически Къьяьгама Турпал.

12. ВАСИЛЬЕВ Федор Степанович — Смоленски области «Красный доброволец» ятаа колхоза председатель, Социалистически Къьяьгама Турпал.

13. ГАФУРОВ Расул — Узбекски ССР Бухарски области Шафиркански район «Шафиркан» ятаа колхоза председатель.

14. ГВИНДЖИЛИЯ Михаил Багратович — Грузински ССР юрта бохьама министр.

15. ГИТАЛОВ Александр Васильевич — Украинска ССР Кировоградски области Новоукраинский района КПСС XX съезда цIерагIа Ленина орден лелаеча колхоза трактористе бригадин бригадир, Социалистически Къьяьгама Турпал.

16. ГЛАЗЬЕВ Михаил Федорович — Воронежски области Панински район Дворянские избиратIа колхоза керттера агроном, Социалистически Къьяьгама Турпал.

17. ГЛУХОВ Николай Петрович — Тамбовски области Ржакински район «Красный путиловец» ятаа колхоза председатель, Социалистически Къьяьгама Турпал.

18. ГОКОВ Михаил Андреевич — Белгородски области Корочански района «Рассвет» ятаа колхоза «Большевик» ятаа колхоза председатель, Социалистически Къьяьгама Турпал.

19. ГОЛОВАЦКИЙ Николай Никитич — Казахски ССР Талды-Курганска области Панфиловски района «40 лет Октября» ятаа колхоза председатель, Социалистически Къьяьгама Турпал.

20. ГОРШКОВ Анин Васильевич — Владимирски области Гусь-Хрустальски района Къьяьгама Шева Байрамза орден лелаеча «Большевик» ятаа колхоза председатель, Социалистически Къьяьгама Турпал.

21. ГРИГАЛЮНАС Медрарас Юозонович — Литовски ССР юрта бохьама министр.

22. ГУСЕВ Николай Павлович — СССР Министрий Совета Пачхьалкхен ялнонни комитета председателан заместитель.

23. ДЕМИДЕНКО Владимир Григорьевич — Новосибирски области Татарска района «Сибирь» ятаа колхоза председатель, Социалистически Къьяьгама Турпал.

24. ДЖУРИН Василий Николаевич — Украински ССР, Ивано-Франковски области Рожнятовски района Шевченко цIерагIа колхоза председатель.

25. ДОВЖЕНКО Анна Демьяновна — Украински ССР Черкасски области Прилуцки района «10-ричя Жовтня» ятаа колхоза доярка, Социалистически Къьяьгама Турпал.

26. ДОРОНИНА Лилия Степановна — Горьковски области Дивеевски района «Ленинский» колхоза бухгалтер.

27. ДОРОШЕНКО Петр Емельянович — Украински ССР юрта бохьама министр.

28. ЕГУДИН Нань Абрамович — Украински ССР Крымски области, Красногвардейски района «Дружба народов» ятаа Ленин орден лелаеча колхоза председатель, Социалистически Къьяьгама Турпал.

29. ЕЖЕВСКИЙ Александр Александрович — СССР Министрий Совета «Союзсельхозтехника» Ерригсоюзни объединенне председатель.

30. ЖДАНОВ Семен Митрофанович — Куйбышевски области Ставропольски района «Победа» ятаа колхоза председатель, Социалистически Къьяьгама Турпал.

31. ЗАГИДОВА Васиа Аш Кыш — Азербайджанска ССР Уджарски района «Советский Азербайджан» ятаа колхоза председатель, Социалистически Къьяьгама Турпал.

32. ЗИНЬКОВСКАЯ Евгения Тимофеевна — Украински ССР Донецки области Артемовски района «Россия» ятаа колхоза вожкатIвола ма Социалистически Къьяьгама Турпал.

33. ЗИНЕВИЧ Мария Константиновна — Украински ССР Житомирски области Ружински района «Правда» ятаа колхоза трактористка.

34. ЗОЛОТАРЕВ Иван Семенович — Курска области юрта бохьама управленеи начальник.

35. ЗУЕВА Зинаида Васильевна — Рязански области Михайловски район, Чапаева цIерагIа колхоза кIа тIера оаллаэараш лелаеча ферма заведующа, Социалистически Къьяьгама Турпал.

36. ИВАНОВ Алексей Иванович — Калинински области Старицки района «Октябрь» ятаа колхоза председатель.

37. ИБРАМОВ Ансан Бахирович — Башкирски АССР Илишевски района «Правда» ятаа колхоза агроном.

38. КАВУН Василий Михайлович — Украински ССР Виницки области Бершадски район КПСС XXII съезда цIерагIа Ленина орден лелаеча колхоза председатель, Социалистически Къьяьгама Турпал.

39. КАЛАЧИК Владимир Михайлович — Белорусски ССР Минска области Молодечненски района «Светлый путь» ятаа колхоза председатель, Социалистически Къьяьгама Турпал.

40. КАПЫШЕВ Кумарбек — Малайсаринский — Казахски области Большевирски района Жданова цIерагIа колхоза председатель.

41. КАРАКУЛОВ Жанбирай — Узбекски ССР Сырдарьински области Пахтааральски района «Дегабад» ятаа колхоза механизатор.

42. КЕВХИШВИЛИ Николай Алексеевич — Грузински ССР Телавски района «Мукузани» ятаа колхоз бригадир, Социалистически Къьяьгама Турпал.

43. КЕРОПЯН Кероп Аликович — Арменски ССР Аштарски района «Аванан» ятаа колхоза комбайнер, Социалистически Къьяьгама Турпал.

44. КИЛАДЗЕ Ламара Самсоновна — Грузински ССР Мухаргебски района Сальери ятаа Ленин юртарча колхоза агроном.

45. КОВАЛЕНКО Михаил Иванович — Украински ССР Черкасски области Черкаски района «Украина» ятаа колхоза председатель, Социалистически Къьяьгама Турпал.

46. КОЛОТИЙ Николай Петрович — колхозни къьяьгача гIишлоп организацеи Украинске Федеративне правлене председатель.

47. КОПШТАЛЕ Велта Адольсовна — Латвийска ССР Рижски района «Кекава» ятаа колхоза трактористка.

48. КОЯК Хейкки Августович — Эстонски ССР Хаапсалуски района «Сыпуре» ятаа колхоза председатель.

49. КРАСНИКОВ Иван Григорьевич — Ставропольски край, Апанасенковски района «Россия» ятаа колхоза вожкатIвола ма Социалистически Къьяьгама Турпал.

50. КУРБАНОВ Агдар Алиргызы — Азербайджански ССР Сабирабадски района Ленина цIерагIа колхоза председатель.

51. КУЧЕНКО Василий Ерофеевич — Украински ССР Полтавски области Глобински района Мачурине цIерагIа Ленине орден лелаеча колхоза председатель, Социалистически Къьяьгама Турпал.

52. КУЧАЕВ Петр Фомич — Мордовски АССР Ардатовски района Ленина цIерагIа колхоза агроном.

53. КУХАРЬ Иван Иванович — Московски области Ленински района Владимир Ильич Ленина цIерагIа колхоз председатель.

54. ЛЕВЕНЕЦ Матрёна Ивановна — Украински ССР Луганска области Троицки района Октябрь 50 шера цIерагIа колхоза свинарка.

55. ЛОБАНОВ Павел Павлович — В. И. Ленина цIерагIа Ерригсоюзни юртбоьзама Iилий Ленина орден лелаеча Академе президент.

56. ЛОБОВ Александр Федорович — Пензенски области Бессонски района «Победа» ятаа колхоза председатель, Социалистически Къьяьгама Турпал.

57. ЛОГВИН Виталий Петрович — Волгоградски области Новоаннинский района «Заветы Ильича» ятаа колхоза председатель, Социалистически Къьяьгама Турпал.

(Йистедолар 2-ча оагIо тIа).

БОЛГАРИ. Пловдива юхерча сибрда бесин долчеа металлий комбинате хьакхаеш да ер кьона металлургаш.

П. Ценкова сурт.

ТАСС фотохроника.

КОЛХОЗНИ СОЮЗНИ СОВЕТА ЗАСЕДАНИ

28 ноябрь заседаеи хилар кхоалагIча Ерригсоюзни съезда хьокхуьр колхозий Советан совета.

Организацеи комитета председатель хьажар совет. Кхоалагl Советан Социалистически Республикин Министрий Совета Председателеаца хьажар В. В. МАЦКЕВИЧ—СССР юрта бохьама министр, председателя заместителеаца хьажар В. М. КОЧУНИН — Ленинцин областа КПСС XXII съезда цIерагIа пачхьалкхе председатель, Н. И. СЕМЕНОВ — Тульски области «Новая жизнь» ятаа колхоза председатель.

Заседаеи дагабаьлар ухх гергарчу хенан советех бергбаьча бакъо гIаьнна къастьяьна.

Колхозий Союзни - советех заседаеи дагIа хилийта КПСС ЦК Политбюро членаи, СССР Министрий Совета Председателеа хьажарна Д. С. ПОЛЯНСКИЙ, КПСС ЦК секретаре Ф. Д. КУЛАКОВА.

КОЛХОЗИЙ СОЮЗНИ СОВЕТА СОСТАВ

(Чястеллалер. Дамлэур 1-чи сентябрь тІа).

58. МАДАМНИКОВ - Рузийе — Узбекски ССР Хорезмска областа Хивинска районда Фрунзе цІерагІи колхозин председатель.

59. МАКСИМОВ (Амбар Нуриутдинович — Таджикски ССР юрта бахъанаш министр.

60. МАЛИНИНА Прасковья Андреевна — Кострамской области Костромской районда «XII Октябрь» ячеча колхозан председатель, Социалистически Къаьлегаш Турлал, Паччалашвезза зкне Лауреат.

61. МАМОКОВ Александр Александрович — Краснодарски крайна Кавказски районда Жданови цІерагІи колхоза председатель, Социалистически — Къаьлегаш Турлал.

62. МАХМАДАЛИЕВ Мирзан — Таджикски ССР Восейки районда Ленини цІерагІи колхоза председатель, Социалистически Къаьлегаш Турлал.

63. МАЦКЕВИЧ Владимир Владимирович — СССР юрта бахъана министр.

64. МИКИТЕЙ Мария Дмитриевна — Украинаски ССР Черкасски области Заставнински районда Кирова цІерагІи колхоза председатель, Социалистически Къаьлегаш Турлал.

65. МОИСЕЕВ Вачагани Арстович — Арминаски ССР Октемберяни районда «Вичбахиан» ячача колхоза председатель.

66. МЯННИК Харалд Александрович — Эстонски ССР юрта бахъана министр.

67. НАСРУТДИНОВ Нальмутдин — Дагестански ССР Ленински районда XXII партсъезда цІерагІи колхоза председатель.

68. НАУМОВА Лидия Андреевна — Белорусски ССР Витебски областа Толочински районда «Перемога» ячача колхоза председатель.

69. НЕГРУ-ВОДЭ Александр Степанович — Молдавски ССР юрта бахъана министр.

70. НИКИШИН Сергей Сергеевич — Орловски областа Покровски районе Жданови цІерагІи колхозан председатель, Социалистически Къаьлегаш Турлал.

71. НУРИЕВ Зер Нуриевич — СССР заготовкай министр.

72. ОВСЯННИКОВ Константин Петрович — Саратовски областа Энгельсски районда XIX партсъезда цІерагІи колхоза председатель, Социалистически Къаьлегаш Турлал.

73. ОГАНЕСЯН Грант Вартанович — Арминаски ССР юрта бахъана министр.

74. ОДИЛОВ Аширали — Узбекски ССР Намангански областа Пахски районда Ленина цІерагІи колхоза председатель, Социалистически Къаьлегаш Турлал.

75. ОЧЕРЕТНЫЙ Григорий Васильевич — Челябински областа Увельски районда «Россия» ячача колхоза председатель.

76. ОДНОСУМОВ Дорофей Трифонович — Пермски областа «Россия» ячача колхоза председатель, Социалистически Къаьлегаш Турлал.

77. ПАСЕКОВ Семен Тихонович — Ростовски областа Октябрьски районда «Россия» ячача колхоза председатель.

78. ПИСКЛЯЧЕНКО Софья Ефимовна — Белорусски ССР Могилевски областа Мстиславски районда «1-ги Май» ячача колхоза агроном, парторгнизацие секретарь.

79. ПИТРА Юлий Юрьевич — Украинаски ССР Закарпатски область Иршавски района «За нове життя» ячача колхоза экономай, Социалистически Къаьлегаш Турлал.

80. РЕГРЕНД Иван Федорович — Омска областа Называевски районда «КИС» XXII съезда цІерагІи колхоза председатель, Социалистически Къаьлегаш Турлал.

81. РЗИЗОЕВ Мирзали — Таджикски ССР Ленински районда XXII партсъезда цІерагІи колхоза председатель.

82. РЕЙЗЛЯНД Мишель Григорьевич — Латвийски ССР юрта бахъана министр.

83. РЕЙТЕНЕ Мария Гаврииловна — Литовски ССР юрта бахъана министр.

84. РЕЙТЕНЕ Мария Гаврииловна — Литовски ССР юрта бахъана министр.

85. РУБАН Николай Митрофанович — Украинаски ССР Волынски области Ковельски районда «Друзьяк» ячача колхоза экономе-тере зоотехник.

86. САВЧЕНКО Мария Харитоновна — Украинаски ССР Сумской области Лебедински районда Ленина цІерагІи колхоза ферма заведующи, цехоза Социалистически Къаьлегаш Турлал.

87. САЛЯМИ Хамзей Фенерович — Ульяновски областа Новоспасски районда «Родина» ячача колхоза председатель, Социалистически Къаьлегаш Турлал.

88. САРСЕНОВА Даметкен — Алма-Атински областа Иссыкски районда «40 лет» Казахски ССР» ячача колхоза председатель.

89. САХАТИЯРАДОВ Кекерхурша — Туркменски ССР юрта бахъана министр.

90. СЕМЕНОВ Иван Михайлович — Тульски областа Щекински района «Новая жизнь» ячача Ленина орден лелаеч колхоза председатель, Социалистически Къаьлегаш Турлал.

91. СЕМЬКО Федор Петрович — Белорусски ССР Гродненски областа Гродненски районда «Пролетарий» ячача колхоза председатель.

92. СЕРЕДИЧ Иван Михайлович — Белорусски ССР Брестски областа Пински районда Кировски цІерагІи колхозан звеньевой, Социалистически Къаьлегаш Турлал.

93. СИНИКОВ Андрей Алексеевич — Брянски областа Севски района Ульянова цІерагІи колхоза бригадир, Социалистически Къаьлегаш Турлал.

94. СКОРОПАНОВ Семен Герасимович — Белорусски ССР юрта бахъана министр.

95. СЛАЙШЕНЕ Гене Алексеевна — Литовски ССР Расейски районда «Радуга» ячача колхоза животновод.

96. СЛОБОЖАН Ольга Елизаровна — Украински ССР Запорожски областа Мелитопольски районда «Авангард» ячача колхозан экономист.

97. СПРОГИНИС Владимир Григорьевич — Латвийски ССР юрта бахъана министр.

98. СТУПИШИН Михаил Иванович — Амурски областа Тамбовски района Ленина орден лелаеча «Примирье» ячача колхоза председатель, Социалистически Къаьлегаш Турлал.

99. ТАЙЧИ Афанасий Николаевич — Молдавски ССР «Чапаев-Пушкин» районе «Ленинский путь» ячача колхоза бригадир.

100. ТВЕРДОВЛЕВ Игнатий — Украинаски ССР Харьковски областа Балаклейски районда «Большевик» ячача къаьлегаш Шеча Байрахъа орден лелаеча колхоза председатель, Социалистически Къаьлегаш Турлал.

101. ТИТОВ Сергей Иванович — Узбекски ССР Керминински районда Ленина цІерагІи колхоза звеньевой.

102. ТКАЧУК Григорий Иванович — Украинаски ССР Хмельницки области, Городокски районда «Украина» ячача колхозан председатель, Социалистически Къаьлегаш Турлал.

103. ТУР Василий Захарович — Украинаски ССР Одесски области Татарбунарски районда Татарбунарски восстание цІерагІи Ленина орден лелаеча колхоза председатель, Социалистически Къаьлегаш Турлал.

104. УЕЗ Эдуард Яльмарович — Эстонски ССР Выруски районда «Эдази» ячача колхоза бригадир, Социалистически Къаьлегаш Турлал.

105. УСОВЩЕВ Андрей Дмитриевич — Ростовски областа Пролетарски районда «Заря» ячача колхоза председатель.

106. УСУБАЛИЕВ Бектурган — Киргизски ССР Ленински районда председатель.

107. ФЕДОСЕЕВ Сергей Васильевич — Красноярски крайна Изински районда Советски VII съезда цІерагІи колхоза председатель, Социалистически Къаьлегаш Турлал.

108. ФЛОРЕНТЬЕВ Леонид [illegible] — СССР [illegible] хана министр.

109. ХАЛИЛОВ Мамед Рза оглы — Азербайджански ССР юрта бахъана министр.

110. ХАЛИЛЕЕВ Тагирьянт Хамзович — Татарски АССР Мензелински районда «Ярыш» ячача колхоза председатель.

111. ЧУДАЙБЕРДИЕВ Нармамедмурад Джуракович — Узбекски ССР юрта бахъана министр.

112. ЧЕБОТАРЬ Ефим Кириллович — Молдавски ССР «Рыбница» районда «50 лет Октября» ячача колхоза председатель.

113. ЧЕРДИНЦЕВ Василий Ивановичь — Оренбургски областа Саракпаски районда «Россия» ячача колхоза комбайнер, Социалистически Къаьлегаш Турлал.

114. ЧИКСТЕ Артур Эдуардович — Латвийски ССР Добальски районда «Чикстес» ячача Ленина орден лелаеча колхоза председатель, Социалистически Къаьлегаш Турлал.

115. ШАКУРАТОВ Нази Файзуллович — юрта бахъанан заготовкай бахъалоь тІулакхетара министр.

116. ШАМАКОВ Кази Яковлевич — Алтайски край Змеиногорски районе «Россия» ячача Ленина орден лелаеча колхоза председатель, Социалистически Къаьлегаш Турлал.

117. ЭЛЬДАМОВАН — ССР Грузинаски ССР Гозайски районе Ленина орден лелаеча колхоза председатель.

118. ЯСТРЕБ Иван Николаевич — Украински ССР Николаевски области юрта бахъана управленин начальник.

Громенски химически комбинате къаьнгІерчех юпа болхо ва Мизгабина районе «Пятигорский» совхоза цІоларгІех отделение коммунистаца тайпанан организацин секретарь Ларисса Ивановна Цыкабикьа, цо довлача толаминна хьежача, из къамел ца яла йоли вац. Дахи тІехьажачунна цо хьежа ца хилча нормах. Завода болхохиш юкъе эттара къаьлларчара коммунистаца къаьнгІерчаца уздарих ях сийлен ши кьисий. Общественни балха тІа а хьежара дахьа ловш цо.

Комбинате духхьарна балха вацаяь хинз № 15 йолча цехе болх дечь хилар Василий Николаевиче. Цу хана «Пятигорски яр № 110 йолча цеха колхозчаш. Цу цехе ше балха хьожаяр дийхар нов. Кравцова, цун инициатива хьалъяр дуккхача къаьнгІерчаш йолаяь а.

Хоши ма хиллара дІадаяь ІаторгІах шийлеч хьалъяр дар. Цу духхьа бийсен смешанни «Геагіа эшаш ву» йоккха опыт йоьа слесарь. Цу сменкинга болх бе рашна хилар нов. Кравцов.

Къинтера къаьнгІерчаш совгІа шиъ оьнг дер рашна дІаяь ларбина цо хьожача болхлоьте. Хіанз ларбина иттаъ болхлой-бІе цо йолаяь кхетабь.

Шиъ хьинар ихс ма дош къаьнгІерча Василий Николаевича уьш шера комбинате слесарашна юкъе пІаштта дикъан хьалъера монтаж дьяьлай.

СУРТА ТІИС: слесарь В. Кравцов.

С. Хугаева сурти тексти.

ФЕРМА ТІЕХЬАЙСАРА БАХЬАНАШ

Районе фермашта юкъе хьалха ца могІар лелаяь жинаш «Айбой-Мартана районе «Семашкинский» совхоза молодежна цІурий-тешарни ферме уьш шерраш. Фермаи молодежно тІехьажара а йора хьайбой продукташ яхарь а уьш паччахьалкхенга доккхера а лаьрхьа. Цхьаъ тІехьажан а йора хьайбой продукташ яхарь а уьш паччахьалкхенга доккхера а лаьрхьа. Социалистически дахьарах Шаликьа хІинка ферме лаття тІулакхдан кепаш ва тайпара да.

Ферма малагІча хьаьл тІе и хьалхалера, белгалдаккха 2004 колективе хІинз а хьалха лаття доярки, ІаьхьІ лелаьрархо, скотникаш хилар. Масала, Митрошичкова Хеда кІентанна ворхІ коьначчарна ше тІулакх йолча нуьрийта ІаттаргІе шура яккхар цхьаъна бетта план. Цун дукха тІехьабисна доярка Галочкина Яанйта, Керимова Хатимат, Ахьабова Пакат, ІаьхьІ лелаьрархо хьаьл а да цу тайпара дика къаьлгІаш. Дикаяь Зарас тІулакх хьаьчча группера 26 ІнсангІа пайнаьхьІ буси 470—500 грамм дуьх тІехьет.

Цхьаьхьара ферма болх ІаьхьІ тешаяь гучадоьлгІа пачхьалкхенга тІулакхдан цхьаьнабоьча хьалха латтораш тІулакхдан къаьстенга ца хилар. Иштта уьш шера цхьаяь маьрша ферме колективе хьайбой продукташ яхара а уьш паччахьалкхенга доккхера а лаьрхьа.

Хеттар от уьш шерраш хьаьл ах латтан хьежача ферма тІулакхдан вона оагІорехь хувца хІинца лоьнча, лаьна.

— Дахьойле доахан дийтта а бахьана доахан чудохкаду пожелеш цІеяьлеш баьк цхьаьнабоь доярки, ІаьхьІ лелаьрехь парнаш тІулакх дан бевзи, — аьлларехь — цо-шиъ доахан бевзи ба. Гуш да колхозе хьалха сиина бартІаш шоьшкара доагІар дика къаьлгІаш йолаяь къаьлгІар. Тіекхоь хІинца доакхарга Аниккха нуьра ІаьхьІ дийнахь буси тІехьет дуьх иштта цІенга? Мичаьта ва бахьан?

Цу хьакъехь цьаьнах хІинз тхо ферма осеменатора. Цо дуьш:

— Хьайбай доахаме цІакхоь а болх ма бахьа сага а къаьле ян уьш латтІа кхоабаш да хилча цер продуктивность гектара лоле хургьелар. Хіаьта тхо ферма хьежаш тІво цхьаьна а хьартале хьайбай продукташ яхара олаи кхиаяь ша ваь кептера бахьан — и ца да, Къаьстта «Геагіа ІаьхьІ» а ца да, хІинз хьайбаи чусоналлаяь хаяь. Хоши ма хиллара, тайп-тайпара доакхар цІенгтта кане а лоь латтІа пайда да ваь кептера. Цо продуктивность лоьна лолду. Хіаьта тхо доагІехь хІинз доакхаяь хІинца дІадаяь духхьал шиъ кепа сихлоь маре хІинца ма. Цун сонта тхо ферме хІинца а лаьттенгахьа доахан чусоналлу кепаш. Чусоцилдаь доагІа йІайхьяь латтА ма дезиЙ. Хіаьта тхоаьгІа дийнахь а пайда да тІа хилле доахана бежкартошка латтІ. Хіанз къаьстта шийла хуьл бийсанна. Тіекхоь тамаш йиЙ хьайбай продуктивность лоьне ву сынна. Мелла дина дале а хьайбаш шийлача хьаьчча дуьлла е чиа ма лой ув. Хіаьта тха ферма доахан кхоаяь хилла ІаьхьІ дІакхоь яхар а доахан. Йайдача чудохкаш моттиг а йоаяш латтІ. Цун сонта. ХьаттІехкоьнна доя лелаяь тешиу. Дале а дойлаш чудохка помещенеш хІинца а гоаяьш.

Районе хьалхаяь хьайбаш чусоналлаь тоьал ва я. ШІьабабаьта, доахан дІакхоь чулатташ хила ела помещенеш йІадаь а тоаяьш а совхозе. Кореш, пІаларш, тхоьшш яхаш да. КІиналлеяьно, ІаьхьІдина доакхар сонаргалдаеш ІаьхьІ дан. Хоши дан отделени управляющи нов. Магомадов сенна уйла еш ва. Духха гагота бан цу гІулакха гоаяьна специальстан а куртгерча дІаьхье доагІехь ІаьхьІ а. Хіаьта помещенеша ремонт ира бекхочуьнга обчо программа нов. Дитаеяь цу тьаьнгаьна ше лоь а тІаьн дан, хІинца нуьнга ер чу тІаьн дан ІІ олаш а ваг ден. Тахан-кхоана хьар сенна лоа ІаьтІадилоча цу гІулакха бекхе вар ала а тІаьхьа цун бекх бар а тІехьа хургьа.

Из а йеррина ден. Кхоачеболлаш ІаломашІалу ферме доакхар: цхьаъ хьар тІе сиихк. Баьвзи бабатон доли. Цу доакхарех тайпа да фермера ши бІзь бежен. Ала дела ун а «Хьаьта кагІо! ІаьхьІ а ІаьхьІ доакхар эшаеш доагІа. Бакъда из йолаш ден. «Хіанз» — аьтгар от йоьа а. Цу гІулакха а бекхе ба бохдана а. Цхьаьхьара ІаьхьІ кІиканна дуьхьара ІаьхьІ доакхаш ІаьхьІ баьк ба. Гуш да колхозе хьалха сиина бартІаш шоьшкара доагІар дика къаьлгІаш йолаяь къаьлгІар. Тіекхоь хІинца доакхаргга Аниккха нуьра ІаьхьІ дийнахь буси тІехьет дуьх иштта цІенга? Мичаьта ва бахьан?

Цу хьакъехь цьаьнах хІинз тхо ферма осеменатора. Цо дуьш:

— Хьайбай доахаме цІакхоь а болх ма бахьа сага а къаьле ян уьш латтІа кхоабаш да хилча цер продуктивность гектара лоле хургьелар. Хіаьта тха ферма хьежаш тІво цхьаьна а хьартале хьайбай продукташ яхара олаи кхиаяь ша ваь кептера бахьан — и ца да, Къаьстта «Геагіа ІаьхьІ» а ца да, хІинз хьайбаи чусоналлаь хаяь. Хоши ма хиллара, тайп-тайпара доакхар цІенгтта кане а лоь латтІа пайда да ваь кептера. Цо продуктивность лоьна лолду. Хіаьта тха доагІехь хІинз доакхаяь хІинца дІадаяь духхьал шиъ кепа сихлоь маре хІинца ма. Цун сонта тхо ферме хІинца а лаьттенгахьа доахан чусоналлу кепаш. Чусоцилдаь доагІа йІайхьяь латтА ма дезиЙ. Хіаьта тхоаьгІа дийнахь а пайда да тІа хилле доахана бежкартошка латтІ. Хіанз къаьстта шийла хуьл бийсанна. Тіекхоь тамаш йиЙ хьайбай продуктивность лоьне ву сынна. Мелла дина дале а хьайбаш шийлача хьаьчча дуьлла е чиа ма лой ув. Хіаьта тха ферма доахан кхоаяь хилла ІаьхьІ дІакхоь яхар а доахан. Йайдача чудохкаш моттиг а йоаяш латтІ. Цун сонта. ХьаттІехкоьнна доя лелаяь тешиу. Дале а дойлаш чудохка помещенеш хІинца а гоаяьш.

Районе хьалхаяь хьайбаш чусоналлаь тоьал ва я. ШІьабабаьта,

Сердало газета районан бригада: Б. БАХАЕВ, «Семашкинский» совхоза цІоларгІех отделение осеменатор, Б. ИСРАПОВ, районни газета редакцин боьлхо, М-Р. ПАИЕВ, тха спецкор.

Доаглар дизза хьадех коммунистагара

Предприяти, колхозе, совхозе, учреждение общественно - политически пахара хьалхе йолларга дальнера коммунистий лоарлам лаьхьара дешара йІоаргІага хьежа йьнай тха районера исполкомара партийни организацеи.

Грозненски головной кузьа-комбината, «Джалка», «Аргуншкийе», «Шалинский» совхозаш ярши санна йолча районерчу партийни организацеи системе ма а лаьнна йІоаргІа къаьстта специальстан а куртгерча дІаьхье доагІехь ІаьхьІ бахьа тІе къаьларни ешаяь. Ту тайпара отчеташ лъшийо кхича партийни организацеца а, Безаблакъата дакъа, коммунистаца толача отчеташа волъашкарча шарийла, порядок не балха бекха пайда бен ца лаар. Пкъа-зале, пар коммунистаца цІакхоь а загалохийт цун ве-къавзи, партийни дисциплинаш чІогІйе, партера цкъа творчески хьовар яйу.

Къаьлъалнера отчетно - хоргжий партийни собранеша дуьхьара коммунистаца тайпар пІахо йолача хан а Уставо пІелларан коммунистаца кхочаш яхаяь ду парта дуьцийтара. Отчеташ телача хала къаьчийолл къаьст - къаьстача коммунистий дика а во а оагІеяьш.

Масеран а яхар ю, коммунистий отчеташа кертера цъаьх лаьуьг партийни группаша, бюроеш, цхьаьнакхетарра-шина, партком. Тіара партийни собране е бюро заседание шалгІа цхьаь коммунисте отчет луча дала цу гІулакха кадилатура хьалхенга йолча партийни организацие терагІу гомунистаца ду-къаьст, обществена пахара по лоаяь дагІа, цун во а дика а оагІеяьш. Масала, уьх пера «Джалка» совхоза 2-ча отделение цеховой партийни организацие. Ций партийни собране задийлар коммуниста Атаева Хадижат цхьаь коьрта мах пределеташ но хьовзар тхо-ронаш. Отчет лучча дала гучалъар, членски взносаш гуьлъра план 56 процент мара кхочаяьнна ца хилар, пхьегІанхошна культурно салаттаран цар бат тоьара бохь бен ца хилар. Коммунистаца цкъаьнатта лийлар дешар, профсоюзни организацин ор-ганизацеи а, цхьаьнакхетарра-шина ца лъашто тъагучалъар, уьйъйе-нош. Атагиенна цийлъа чІогІйе краткина йар, 4 бутт баьшнаъуьз чІелъаяьлъа, вешта ъъча 1 октябре, 2-ча отделение партийни бюро ви-седание «Джалкагіа тІаийла хилна решенеш коммунистаца кхоачашъара лелаяьш» цкъа дош кхочуьнга хала тоьшаллеш Атагиенна хоза пер коммунистаца кхоачашъара ма-шинеш пІаштъеъьлъаяь, ъъала лаьт-та производственни опыт, дола дара керла четтошш пІаъъекхаь-къарах, шиъта къаьлъоча дешнах ъъала. Коммунистаца ду тайпа-мах доах шекара сиесла клеечь, массеца э хІара гектара тІара 250 центнер мерохь оьхьа йоаяь йоах. Шестий комитета председатель вона-на нов. Атагиена ъъкъа а ялъгІа тоьаьлъа профсоюзни бІзьа.

Коммунистий отчеташа ялъгІа-ъъкъа масалаш «Джалка» совхозера ъъкъа доаладо йіна и. Ала лелаш ца ду партийни организацине коммунистаца отчеташ телорах боьлъа пайда бохьаш хилар.

1969 шера уьлъа коммунистий отчеташа тайпанан говзаъ-ъъметтІера тоьаьлъа ъъкъа-ъъкъа, лаьцийтар 1969 шера хьалъкъан хорабе отделенера хьалъа тІаьхьаьнга группа пайдаъара дешах ъъала отделене тапъа тІаьхьаьнга группа предсе-тела нов. Хьелиев Хьарона отчета-ш «Механизаторан организацине ъъкъа-ъъкъа» ъъала тІа пра-председатель но ъъкъа-ъъкъа тІа-ъъкъа. Отчет лучча ъъала гучалъар, ъъкъа-ъъкъа ъъкъа-ъъкъа ъъкъа-ъъкъа

МЕХКДАЬТТАХОЙ КЪАХЬЕГАМА ВАХТЕ

Шу чаххана хьейисар дукха ма ян. Иза ахтагаева мехкдаьттахоша дика шоша дІаьча балийл итогаш ю. ДІаьо йодича хана ихгаІа мехкдаьта лаьхьара дика да резервш тучайбоь, къаьсттина аттача баьккара дукха организационно - техническ мероприятеш производствена кьоьчкхуьр. Бинах пайда хИЬу материалин ресурсеш. хІара мехдаьттахой коллективо «Нефтегазгеофизика» комбинатаьр В. И. Ленин вай дІаь шу дукъа денна къаьсттина соийат кийчара.

Мишта чакхдоьккхар лаьт пачеллеча дизлагІа шу республикерча мехкдаьттахоша? Ала деанна ца дохка къаьсттина тоьшалла дукха да йинна. Ер шу доллучу хана мехкдаьттахоша социалистически декхарш тІаьхьарчу пятилеткан планаш соийга 100 эзар тонн «ЬаьржА дошуьн» дакъа, хІаваллера планах соийга лаьхьча бекдолуш. Пхи эзар тонна ю. ХІара шера планаш соийга дакъа лерхІ 1 миллион тонн мехкдаьтта. Иштта лакха къаьсттина толамаш хаьа пІаьтІеьлъаьнаш ерригача предприятеш пІаьтІеьлъаьнаш, ерригача къаьсттина геолого - технически мероприяти. Шу бехьа долаш соийлаьна мехкдаьтта 35 эзар тонн ю.

Пятилетка шерашкахь дукха балхан лаьа мехкдаьтта да луш латта скважинаш юха болх бе болалийтера ю. Шу юхьа ремонт е ян, болх бе болалийтаЛ болх ца беш хилна 80 скважина, цар шера иттаз эзаран тоннаш мехкдаьтта лу. Скважинашта капитальни ремонт ян къаьсттина лакха кхьалхгІар дела начальникаш Ярайленко, монтажникаша инженера Круглова, эохкхаьІ1ачча мастера Соловьева, бурундаттеррашо Пруннис, Андреева, Пасечникс, дІаьчера.

ДІадаьлча пятилетка шерашка ГІалбьмете дукха балхан даьд лаьна технологически процессаша механизацин автоматизацин ен. Ерриге а скважинаш, телеуправлаеш ца ІІа кхьаь, автоматизацин вай насосни станцеята, мехкдаьтта дІа-юха уьнийтча насосенота, кхьчарча. Уж мероприятеп чакхъяккхар дика дІаьчера а хьалха хьегина - оьсарде, хьадоьккхера мехкдаьттагІча газаеп дІабоьа мах.

Керда технологин техникин производствешна оьчкъоьчкъача дизлаш дакъа лаьцаь рационализаторашна. Цар кийч а ю, производственна пасьйнчай пятилетка шерашка цхьа эзар совгІа рационализаторски предложени, цох пачхьалкхенна хиина пайда 600 эзар сом да.

В. И. Ленин вай 100 шу дуьненан денна сийлаеш пачхьалкхера кърмоча социалистически къе хьалха лаьт коммунистически къаьсттина сийлаеп цІи леЛлера телемеханизаторашна променаш колхозеш. Цо иштера а хьалха кхочкъаьлаьа пятилетках тІаьхьа хиина социалистически декхарш. Пятилетка шерашка планаш хиина колхозеш къаьсттарх газаеп дІабоьа мах планаш лаьхьчеп 41 эзар тонн мехкдаьтта. Мехкдаьттарх газаеп дІабоьа мах планаш лаьхьчеп 17,8 процент лоьлбаьб ух иштера, хьаьта 1965 шера хиначул 50 процент лоьлбаьб. Къаьнача Октябрьски майла керда мехкдаьтта дІоьзла мотинг хьаьлаер дІаьлаш лаьа 6-ча лаьхьчеча хьадоьккхера мехкдаьтта, хІаьта газ — иттазза. Уж толамаш дІачча къаьсттча дика къаьлийтаз къаьмабІолча мехкдаьтта дохкера оператораша ма Ваников, Юсупов, Шумилкина, Абдуаева, Хилимов, инженераша Цетрова, Михайлова, Ахмазова, мастераша Левшина, Аханина, Синолина, кын дукхичар а.

Ишта дика къаьсттина толамаш дика Хащенко Петр Ивановичс керта дитина. Гоьт-Хоттаьх промысла коллективо я. Цо а хиначул ваьха къаьсттина толамаш дІаьчера

ХОЗАЛ

Ӏйын изиран нах баиҳлача бӏзаниа тӏъан изобразительни искусствӏ музеи керлача экспозицие га — XVI, XIX, XX бӏлӏперенӏ лоазе лелхарча эрсӏйн художникӏ произведенеи выставказа. Музее тъаиҳкаин а живописа, скульптура, прикладной искусства 250 сонгӏа произведение.

Лоазе лелхарча отвӏт хъалыгаин а итальянскин, голландскин, французскин, испанскин, къыча художникӏ произведенеи. Цыҳа-баиҳца духхьаӏа нах гулзу революционе тӏаиҳлеча ялъыча эрсӏй художникӏ произведенеи йолча отделе. Цыҳаиҳлочча произведенеча къежан духхьа ца бохьнех ханна чӏоагӏа бозан тӏабаҳача на-ла. Эттара духхьаӏа нах гулзу ӏйн хезача художникча Рубӏй кар-тинаиа къаҳлаиаиа. Цун духхьа ца дина дош картинаиа «Оборона Севастополя». «Бородинскай битва» лаиаиа а лолаш.

Музее шинча тъаиҳкаин а «Шепенов Шамиля» яха цун хазчиза а. Художника къаъта дина-гойр эрсӏй наччаъа эрдаго 1859 шера 25 августе Гуни Дагиста-ра Шамиль карабозаиара.

Рубес баиҳлача бозанна лобу 25 цера Шамиля всяка тӏаиҳчин шинна, шинна тоаиаиаи тоаиа. Шамиля а куи всяка а майӏаиаи духхьаиа иезбийна китӏаерга бо-за эрсӏй салтий. Паина лагаиаа Шамиля, дог лаз цунга бала къача-рах. Хъаиа баиҳкача паиа къаъста тӏа бӏдун тӏаотт ну произведенеча.

Ухъала га Кишиневе «Встреча» яга картина. Паччаиа Тамаиае монстатиаи эштгаиаи къаиаича ишъе. Цу картина тӏа лоаи чу ваъкъе гола тоаиача ӏйашатӏаиаи ну хаиаи хаиаи лоаиаиаи. Шеай

КАРАГӀАЬНИАЧОХ КХОАЧАМБАЦ

Ишача къаъстача толамашца чакхбаьккхаб 11 бутт Грозненски картонажни фабрика бохьлюна. Хенах тӏе ди хьалха кхочиелькъ-ган продукцина реализаци ина 11 декта оцина. Кхиналъеъ планаш совгӏа реализаци ян 30 шар гаргга сома продукцина. Хӏара сиенах нормин 125—130 процент кхоачаелъан. Ишнаре къаъстер мастер И. Исаков кергге латтача картонажни дина колнехтиан Л. Орловас кулгаъеча конкурсерчеран къаъстена сийлен ӏйн лелъеча бригадаца.

Г. ГРИГОРЬЯН,
фабрика профбюрога коттингера комитета председатель.

СПОРТ

ЦӀЕНА ТУР ЙИСАЧА ХИНА

СССР-а шахматни чемпионаташ боркъаллеи барӏлагӏеи туроаш шовтаздейнаъеъ кӏаранайнаъеъ кхиранайнаъеъ хилар.

Ленинградаи Латвеи командаи лоазарина терго тӏаоаар. Ӏйнаъ лидерин чемпиргашан оша шина дар тӏуаиех. Хӏара ялъча цӏена ӏйнаер ун, хӏаита ӏйс парти ялъъе-хӏа а кот ооанаи чакхъаллер. Ӏйс парти бистеъеъеъа а эсаи (ун-а латгайнаъеъхъа совле болаш ер) счет 5,5:4,5 болаш чакхдаллар ун ишн команда шахматистаи кхъера ӏйашатӏехтер.

Ӏйнаъа счет хила мер Белоруссеи Азербайджанеи шахматистаи мотчаш, Хӏаиаерзан счет 6,5:1,5 а болаш белаш русскаи кот ба.

Грузе комендис ашаи латт РСФСР яр. Счет 3,5—1:5. Хьаллаерга доска тӏа лоазаи гроссмейстера Э. Гуфельда ешаер РСФСР дошкола да зинал гроссмейстер А. Зайцев. Ворхӏ парти лайна биссеханаа к. Ворхӏлаерга тура тӏехьлера мичч Казахстан — Украина. Совле цуна Казахстана командиго болаш тӏехьлера украинашкалъа болаш чакхъаллер ер изъ мичч. Хьаллаа укранаиаи ба, счет 4,5:3,5.

Барӏлагӏа тур. Уиаза шовӏ жертерча конкурсерчаша москвичиаша къаъсаин ӏйлер ялъай лидер — Ленинграда командаа. Гроссмейстераша Д. Бронштейнаа (м. Тӏайланда) шовӏ парти сиен чакхъаьккхаи цӏкъейна а кот ца воаиаи. Ерригача воаи партеина тӏагӏертга къаъсаиаин ялъатер. Москвичаша ешаеъеъ ялъаиа болаш тӏертаи ба. Хӏара парти ловрӏаиаи а парни.

Ала деза ленинградаи уьх чемпи-онате тӏехьлера мичч лоазеи ер-лар. Тӏехьлера тура ловлерех кучаш курабо уьш.

Дика хьоаиаиаш гойт ялъе Латвеи шахматераша. Счет 6,5:2,5 болаш Казахстана командаи комбайнер уьш. Мастер Ю. Никитин ялъаиер гроссмейстера А. Гипслиса, хьаъъа мастер Б. Хаталяпова — А. Клованс.

Украинаиата дагаса автуре болаш дар барӏлагӏа тура ловлерах. Белоруссиаша хиначаа мичч гроссмейстер И. Болеславичей (Белоруссеи) болаш ӏйнаерга ялъаиа кхерӏлаиаи-паина. Хӏаиа счет 4:4. Цхьаьккха а кот воаиаи чакхдаллар гроссмейстераша А. Зайцева В. Антошинай, мастераша В. Багировас Г. Поленичкон ӏйнаъе хиина ловлерах.

Уьх тӏуе ловлаи кхоа Грузе команда.

Чемпионат чакхъаллаа цхьаь тур йисача хина уьх тайпара да хьаь-Ленинграда командаа 53,5 оххо а, Москва — 45,5, Латви — 43,5, Украина — 41,5, Грузе — 36,5 оххо а.

Дарурца а тӏехьлера тура къаъстердга.

Тхьан дӏадоллургда тӏехьлера тура ловлерах.

А. ПОГОРЕЛОВ,
ялъай судьяа.

ХАОТТАМ

Техан республике гӏолаи Грозненски ворхӏан а болаш, ломалъхьа а болаш, дошкольнаи ӏйнаерга а моттигашан доаи а доллаш, къаъла-малхболеъеъа гӏайлло, гӏайхъьяча боарната хьоаиаш муч а хьекъаш ха-хьаи а бетгар, а температура республике гӏолаи 6—11, Грозне 8—10 градус ӏйнаъа болаш хьаи а тарлу, 3-ча декабреча 8-ча декабре кхачелла ворхӏан а болаш, цхьаьккхаи моттигашан доаи а доллаш, дарз а доллаш, шолларгга ах кхъаъла лодаиа болчаи а болаш, малхболеъеъа гӏайлло, гӏайхъьяча боарната кхоачаи муч а хьекъаш ха-хьаи фетер-а температура сийсаиша 3 градус ӏйнаъа-гера 2 градус шелаита хьоачаи, деношка 4—9 градус ӏйнаъа болаш хьаи а тарлу.

Метеостанци.

Редактора заместитель
А. А. МЯКИЕВ.

РЕЙД

МАЛГӀАБИКА КЛУБАШКА

Малгӏабикерча культура отдела чудоагӏаи да шиъ культура Цӏа, 9 клуб, 15 библиотека. Уж да идеологически балха хьоаь керттера могтаг дӏаиаца, ца хиддиш наха самодеяльни, сценаиа, лаиаш, хьоаам тера безо хьасташ.

Уйла тӏаиҳийта баиҳча юбилеи-на кийно из духьа могтташ а тухаиа. Волгоградера культура Цӏа. Газ хьочӏаиаиаи цига уьш пера. Йоккха оагто, я из. Лахьа, кӏора кхаъа, машинаи сиз стаи. Доаиаер культура Цӏен директора Мазко Люба оардагӏа а яьина цу гӏулаеъа хьайга къа. Хӏанз Хӏайка, цӏена я хоза ремонт ъача помещенеша.

Доккха совгӏат даиаиад шиъ культура болккхотта а хотбеъкъа-на къаъсаетташта а тухаиарча «Кавказа ялъча молхоаш». Цо шиъ готах уьх шера Чеъаева цӏерагӏча юрта хьалъай дина клуб.

Бокъъа, ялъта даиар массаиаъьа а. Духхьа когий пак, мичкарий бак Юсъера Аталлае. Хӏинъа салгӏа. Ӏаиаш, — оохьар цо аларо, — корш, ялъаш диейаеъа ю кӏур арабаиеъа ца могаш хьайгар со.

Пешкаш, тиҳъенаиа. Дӏадахьа шера одиена «капиталъни» ремонт ешаеъ уж йиъ хӏаиа енний хоаш сар ийдеъалъер тхоа. Фойе цӏе а йиъза ялъаер дӏачухьар ма-ра йоаиаи ялъаш ер ухъа. Ӏйнаъа хьалъ ер оттара духхьа-ра йоаиаи хьалъ ер ухъа хуллеи зеле. «Хуллеча» ва-ла а хила безаиа. Хӏанз-м ихъе ъе-вар шоллагӏа мичч ювгӏа цига.

Тӏаиҳлаиаи кӏей папке а йоаиаи юрта гӏолаи ворхӏ сар комбайнер тхоа лигара яьеллаиаи. Ӏйнаер ну культура Цӏен директор Салтухъев Салаудин.

— Фу лаиаду ӏа Салаудин? — хетт сала.

— Ерригсоюзни перепись мичи-та я ахь ӏомалуш курсашца ва со. Уьх даноша культура Цӏенца гӏулаиаи доаиаш ваи.

Кастта цхьаьккха бутт а боаиаи-ларгба ю культура Цӏенца гӏулаиаи доаиаш. Переписа инструктор ваьь цох. Ишта ю Малгӏабикерча культура учреждеиеша.

«Сердало» райдон бригада:
А. ЭНГИНОЕВ—райпо болхо,
В. КОВТУН—ВЛКСМ горкома цоллагӏа секретарь, Х. ТЕТАГАЖЕВ— «Ингушский» совхоз-техникум. М. ЗАНГИЕВ— газета соболор.

МОСКВА. В. И. Ленин ван 100 ну дахара хетаиъ художественнаи документальни фотографе дуккха хьалхъанта шкъера выставка — Центральни выставочни залаш.

Выставке дакъоша лоаи Советски Союзан доазол дехьарча мехкийн фотокурналисташа, художественни фотографе мастераша, фотолюбителаша.

Выставке дакъийча фотографеита ишъе — «Берлина уьш-цаиша. 1945 шу. «Автор — П. Бернштейн».

ТАСС фотохроника.

СОВГӀАТ ДАЬКЪАЛА ХИЛДА

1944 шера 18 декгтерча СССР Лаиҳехьарча Советa Президиумаи Указза хьежжа 1969 шера 30 октеберера шиъ Указиан Нохч-Гӏалгӏай АССР Лаиҳехьарча Советa Президиумаи совгӏатаи деиаза:

ГОРОД ГРОЗНЕ ЗАВОДСКОЙ РАЙОНЕРЧА

Барҳӏ бер даьлеи хьалхъалъхеи ибанонта II-ча степеи «Материнскае славаэ» яха орден:

Богатырева Закрсуни Кемисиева — цӏен-паина.

Пяти бер даьлеи хьалхъалъхеи нохдонта II-ча степеи «Медаль материнства» яха медаль.

Дудуиае Лиабов, Васильевна — цӏен-паина.

СТАРОПРОМЫСЛОВСКИЙ РАЙОНЕРЧА

Барҳӏ бер даьлеи хьалхъалъхеи нохдонта II-ча степеи «Материнскае славаэ» яха орден:

Дранина Ахьмадца Алсета — цӏен-паина.

Кадиева Тӏурий Тамарца — цӏен-паина.

Нурмаева Бушана — цӏен-паина.

Юсупова Салиата — цӏен-паина.

Магомаева Сайета Чурмоевна — цӏен-паина.

Йиъ бер даьлеи хьалхъалъхеи нохдонта II-ча степеи «Медаль материнства» яха медаль.

Ялиев Шовхо Фотошевич — цӏен-паина.

Йолаи бер даьлеи хьалхъалъхеи нохдонта III-ча степеи «Материнскаи славаэ» яха орден:

Кукаркиева Уматтире Лиабиз — цӏен-паина.

Йиъ бер даьлеи хьалхъалъхеи нохдонта I-ча степеи «Материнскаи славаэ» яха орден:

Мацнева Сапарбе Тагирова — цӏен-паина.

Хамхоева Берса Зайнаи — цӏен-паина.

Йиъ бер даьлеи хьалхъалъхеи нохдонта I-ча степеи «Медаль материнства» яха медаль.

Елиева Шовхо Фотошевна — цӏен-паина.

Картоева Ибрахьима Халимата — цӏен-паина.

Мовлаева Усий Яхитана — цӏен-паина.

Мальсагова Ибрахьима Ахмата — цӏен-паина.

Мурадова Мальсуда Зинкидина — Горгодоводоочиотора бокъонах.

Ревкова Мария Павловна — монтажни тӏегӏирий управленеи монтера бокъонах.

Сайдуллаева Вовгӏаиа Зулайбе-ровна — цӏен-паина.

Увайсултова Мовсалпа — цӏен-паина.

КАЗАНЬ. Зрителаша «Голгӏа дика лоарӏаш» а Татарски АССР наьсе халкарен Паччаьхьаьнен ансамбль. Цун коллективе шиъ гоазал ваъа слана духхьалъа а гайтай доазол яьлъа а.

В. И. Ленин ван 100 ну дахара бокъонах чаӏа-чайнаи программа яйчьен а коллектив.

СУРТА ТӀА: Казански телевидение студера Татарски АССР наьсе халкарен ансамбль. Цыҳа дика, тӏаи ишта ду ансамбле дакъа лоцӏарехь — «Сайрайнера Казань» яха духхьалъер — ваигӏой халкар.

Б. М. Ясинскоа сурт.

ТАСС фотохроника.

ДУНЕ ЦХЬАН КIИРАГIА

МАШАРА ДУХЬА

Дуцеи халкъашта шкъерча шорача общественнаго Чӏоагӏа ювза яиина тӏаийлер яларни гера доаржа на дарах долча Договора СССР-ахьетъарча Советa Президиуму ратификацин орах баь хоам.

Ийрни тӏема яхеран Лаиҳехьарча гӏулаеъа дуцеи халкъай ницаш Цаиагӏочара локхуо даьса хаза даьсаи да-ъаи да-ъа ловрӏаиае документ. Советски Союза инициативаиа оттиъеъа из Йалъхача халкеи чоаланаи переговораш ялъча тӏетъаагӏа. Ягтара хьалхъача-гӏрдаина социалистически къаъчь машер безичеи мехъаша къаллаиъача Советски правительства духхьача шеранна хьайга къа 1968 шера 1 июле Москве. Лаиҳитоне. Договоре договора ратификацин ер-гӏара ер ӏдиъ къоастараи къа истара юъа ӏйнаи йоаиа къаи оттадиъ. Цу халъашка цо договора ялъкет ъьяа къаллаиъаргда мара къа де хӏаиа дисцаир ФРГ правительства.

ГИБРАЛТАРСКИ БАРТ

Командо ешча сайна бижар Гибралтар, Средиземноморъера лоарӏаме стратегически пункт, къуъсаи лукъаъча хана дена Англеин Испаиеин шкъера гӏулаеъан тоаллаиеча къаъ гӏа доагӏаеъан хьена ъра политически къоастаи. Испаие къиметеи Шіаиагӏкиайтъча Къаиай Организацие деи поаестъа тӏаера покаллаъьаа «гибралтарски дош». Малъбузъеъаа-ча ешайоазоно раза хиина хьаьхайкъу. англо — испанскеи дов жетта доагӏаер хилар, Англеиаиа гӏулаеъа керлочу испанскеи представителеша «шапарна безам болаи йолаа позиция» лаьца хилар белгал а доаиххаш.

Гибралтар баьъан хоаиаи эттача довина хьоаеча собгтаеи боъьоиша дуцӏа ишшта ун хьалъеъа, духхьа па Йоаиаи чаҳъъьаиеча США тӏема-форда министра Джон Чӏефен американски ВВС штаба начальника маршала Райанеи Мадриде йиъьъча визитаи ворча хоамаиъа. Маҳриди Лондаан оагте тӏа-ъа тӏоагӏлиаи лаьтта-ча Англеие бохьоноша сагеи бохьа яр Йоаиаи Штатаи, ца Соединени форда райончера Вашингтона политикаиа за деиаи наъоваи тӏема системе толъае тарлуни хилар а доаиххаш.

Вашингтона виналаца, малъбузъеъача ешайоазоп хоамаиъа Чӏегочь Испаиеин хьаьнайкъа гибралтарски базаи НАТО юрисдикцигга Йоаиаи хьаьи доаиаи бока «хоаиаеъеи-гарски базаи НАТО юрисдикцигга Йоаиаи хьаьи доаиаи бока «хоаиаеъеи-ган барт» ялаиаи бар белгга, ну ялъаи хаина ну юрисдикцеиа Англеи санна. иинтта Испаие а символически бокъоаиаи хилар бакъдаь тӏа а эцаи. Духхьа из хьалхъача доаиаи фраиаиеиски Испаиеиа дагалъалъар — НАТО член хуйца къоастаиаиаи поаиъоътаи ца дош а ленна. Вашингтоикъитъача Штаташа дог тешлаер цун Гибралтарца-цара ешй хьаитаер цо цъьаделча хьаьхъа ъьаалъаер.

Из барт вашингтоикъитъара ваьъа хиина я Англеи а. ООН-е къы хуйнарадаи цо къуъсаеъа цунна дикадар дерадоаиаи доаа «гибралтарски дош. Гибралтарера шиъ хьаитааи вашиигтоъалъа боаранне шийта ойтай Лондоно.

Пьъабакъъа, империалистически барт баъаз ягтара духхьаӏа гӏойлле Вашингтоикъитъа Штатайиа къоаи. Пар Испаиеи НАТО-иа гаргайоазне нена ца Ленн. 1970 шера сентябре ца хьаьайкъаи вашиигтоъа испаиеи территорье «Гарса американски базай хьаьхъа-керлочу испаиски представителеша «шапарна безам болаи йолаа позиция» лаьца хилар белгга а доаиххаш.

Америкаиски ядхьагӏча флота ваьъаиеи «Полларис» ма ракетаи тӏагӏаъ-тӏеча ши ялъа гӏойлла ялъеча долаиеи пайда ваьаи бока Роте яьа шиъй йоаиаи-ъьаа Йоаиа тӏема-форда база ёуъиагӏа Йоаиа тӏема-форда министра Джон Чӏефен америкаиски ВВС штаба начальника маршала Райанеи Мадриде йиъьъча визитаи ворча хоамаиъа. Маҳриди Лондаан оагте тӏа-ъа тӏоагӏлиаи лаьтта-ча Англеие бохьоноша сагеи бохьа яр Йоаиаи Штатаи, ца Соединени форда райончера Вашингтона политикаиа за деиаи наъоваи тӏема системе толъае тарлуни хилар а доаиххаш.

ЮАР-е ЛЕЛАДЕР ЛЕЛАДУ

Ноябрь бутт шиъьелхъьача хина Бъгабелхеи Родезе режимо диадир «британски — йоаиаи муьлхаиаи олаиаи дар ше хьаьхайкъаиа диъ ну доаиаи. Чӏоагӏга диадир «республикански стройка» боъьара кийчо ен доаа тӏеи.

Цу хьаиаи «Чоагӏъьа ю «республиканскеи гимно», къъобаллаи ю «республиканскеи байраго», керлача боаиаи-ноаиаи ялъъе йисе — тоаиа ешатеха эъьар резервни банк. Тӏеиеи граждански соаглаиаи тоъара полномочеи елър режимаца керте лаггача Ян Смита. Йиъейлеер яьа цъьаьъа а ялъа фефалъьеъеъ — духхьа а духхьаӏа йоаа поаттиаи яьаьа а селеиаиаа йоаиаиаи йоача парламенте ешатеха керлача «республиканскеи конституце» проект йочаьъъ-ехкийтъара. Иштта уьх ленноюка парламенто въьабаиир из «конституцие а нуица дуъъаделаиа закониаш ю.

Малагӏа майан долаш да родезийски расистий режим Англеин къъа